

MAGYAR KURIR

Bétsből, Mártzius' 20-dikán 1818.

Spanyol Ország.

A' Kadixsi kereskedőknek azon sürgető kérésekre, hogy a' tsak nem egészen elhanyaglott kereskedésnek felsegéllésére az Országlószék valami eszközöket találjon, az a' határozás jött-ki a' Királytól, hogy az Alicantei, Kadixsi, St. Anderi, és Corunnai kikötőhelyek szabad kikötőhelyekké tétteszenek.

Spanyolországban régolta, még a' 14 dik századtól fogva, áll-fenn egy Papi Tanács *Contentiones* nevezet alatt; ennek határozatása, vagy az a' tzelzés, melyre nézve felállított, abban áll, hogy a' Szentegyház különös jusainak fenntartására vigyázzon, 's azokat, a' hol kívántatik, oltalmazza. A' polgári tisztviselő karok régtől fogva irigy szemekkel nézték ezen Tanácsot; a' Cortesek azt eltörlötték vala; de a' Király most ismét vissza állította; Valenciában tartja üléseit; négy Kanonokokból álló követséget küldött a' Királyhoz a' papi rend eránt mutatott kegyességének megköszönésére.

Azóltá, hogy az a' nagy expeditzió, mellyet Spanyolország Algiria ellen az 1775-dik esztendőben Oreilly nevű Generális alatt szerentséllenül tétetett, messze lévő vidékekre semmi olly nagy hadi erőt nem küldött el, mint a' milyent most akar az Amériki elpártolt plántatartományok ellen útrak indítani. Minnekutánna az Orosz és Spanyol hajók öszszetrafolódnak, 8 linea, 6 fregát, és sok apróbb hadi és szállító hajók fogják

ezen expeditziót tenni. Ezek mind fegyveres seregeket, ágyut, 's egyéb hadi készületeket visznek. A' fegyveres seregek, nagy számú mindenféle kissebb 's nagyobb rangú tiszteken kívül, 10,000 emberekből állanak. Véghetetlennek iratattik az a' hadi készület, melly ezen hajókra fel fog rakattatni. A' seregek, mellyek útnak fognak indulni, már jó időtől fogva gyakoroltatnak a' Xeresi és Kadix mellett lévő lógerekben.

Nagy Britannia.

Azt a' valami 4,400,000 forintokra telő summát, mellyeket Anglia Spanyolországnak azon kárvallásokért ígért, mellyeket az ő kereskedőinek a' Szerentsen-embervásárnak eltörlése okozott, Londonban még nem adták által az ott lévő Spanyol Követnek.

Sok és fontos vetekedésekre adott mostanság alkalmatosságot a' parlamentumban az a' jóvállás, hogy a' Ministerek a' Habeas Corpus Aktának felfüggesztetése alatt elkövetett semmiféle tselekedeteikért ne lehessen számadásra vonni. Még eddig tsak a' felső házban folyt ez a' vetekedés, minthogy a' Régens Princz oda küldötte elébb a' jóvállást: a' hol már az nem soká győzedelmeskedni is fog minden nehézségeken, minthogy már a' masodikszori voksoláson is szerentsésen által esett, 100 voksok fogván pártját 33 ellenzők ellen; ámbár pedig egyebek közt nem gyenge fogantyt adott vala ezen utólsóknak kezekbe azon Londoni polgári tanács' kérő levele is, melyről közelébb költ újságunkban

emlékeztünk vala, a' melyben azt kéri ezen polgárok, hogy telyességgel reá ne vétettesse magát a' parlamentum annak meghatározására, hogy a' Ministereken számolással való tartozás alól feloldoztassanak. Keménnyen beszélt ezen alkalmatossággal az ellenkezők' részén a' Ministerek ellen, azért, hogy a' Habeas Corpus Aktának felfüggesztetését jóvalolták volt, Lord Lansdowne. A' népzendüléseket, mellyekre nézve a' Ministerek ezen Aktának felfüggesztetését kívánták, meséknek nevezte, 's azt erősítette, hogy az előfordúlt rendetlenségek 's lármázások, áltajában vévén, meg nem érdemlették, hogy az Országlószék figyelmetességet fordittson reájok.

Ezen oltsárlásra hathatósan felelt a' Ministerek' nevében Lord Liverpool. Megintette a' Lordokat, hogy emlékezzenek az 1780-dik esztendőbéli lármára, 's ne felejttsék-el, hogy az akkori támadás tsak gyermekeknek 's vén aszszonyoknak öszszetsoportozásán kezdődött — és ha szintén nem lehet is erősíteni azt, hogy az efféle zengések az Országlószéket a' maga fundamentomában meggyengíthessék 's ingadozásra juttathassák, annyi tsakugyan mindenkor igaz, hogy az efféle zengések is nagy veszedelmet okozhatnak a' közönséges tsendességnek, ha jó idején meg nem gátoltatnak. Részemről, mind ezek a' Minister' kifejezései, nem tudok eléggé bámolni azon, hogy Státusunk' emberei ilyen principiumokkal állhatnak elő azóltától fogva is, hogy Frantziaország és Irlandia ezen újabb időkben illy veszedelmes példákat mutattak. Nem feltámadni szemléltük-é ezen lármás időkben és országokban mind azokat az embereket, a' kiknek semmi elveszteni valójok nintsen, a' tehetősök ellen? 's több effélék.

H a y t i.

Ezen szigetnek két urairól Pethionról és Kristofról (Henrik Királyról) ilyen

öszszehasonlító jegyzések jöttek-ki né-melly közönséges levelekben: —“

„A' szigetnek azon részében, hol a' fő város Port-au-Prince esik 's Pethion uralkodik, az Országlás katonai lábön áll; a' nép nagyon tunya és ostoba; a' házak még a' fő városban is fábol vannak épülve két emeletre, de nagy részint öszszerokadva hevernek. A' kikötőhely szép és nagy, eltér bele 400 söt 500 hajó; régebben jól is meg volt erősítve, most öszszerontva vannak a' bat-teriáji. Pethion egy sárga bőrű ember, a' nép nagyon szereti, mert szeliden bánik az alattalévőkkel. Egész tengeri ereje egy 32 ágyus fregátból és egy 16 ágyus briggből áll, mellyeket az Északi Amerikai Szabad Státusoktól vásárlott. —

„Azon részében is ezen szigetnek, melynek Cap-Henry a' fő városa, és a' hol Kristof uralkodik, hasonlóképpen katonai országlás áll-fenn: de az Uralkodók nagyon különböző természetűek. A' Sans-Souci nevű kastélytól nem messze, a' melyben Henrik Király lakik, egy vár vagy erősség 300 ágyukkal megspékelve olly magas hegyen fekszik, a' melly 2500 lábnyival van a' tenger vizének színe felett. Különös iparkodással rajta van a' Király az építtetésen, melynek fő kormányozását, mint Királyi Építőmesterre, Neuder nevű ahozértő emberre bizta, a' ki Hessen-Kasselből származott oda. E' most egy fegyveres háznak 's egy katonai Akadémiának építtetésében foglalatokodik. Ugyan ezen Neudert azon intézetnek is kormányozójává nevezte a' Király, melyben Szeretsen ifiak taníttatnak és neveltetnek. Az Inzsinöri tudomány' állapotjának láboraállíttatása is egy hajdani Hessen-Kasseli, Trost nevű, ágyúzó Kapitányra bizattatott, kit derék tisztnek mondanak lenni. Ezek 's azon egyéb Német, Hollandus, és Britanniai hazafiak, a' kik itt szolgálatot váloltak,

minnyéjan nagyon megeleégedve vagynak állapotjokkal. Különösen ditsérik azt a barátságos módot, mellyel a' Hayti Udvarnál az idegenekkel bánnak. Tsak a' Frantziák eránt uralkodik szörnyü nagy gyüölöség, a' melly ezen szigeten egészen nemzeti gyüölöséggé vált, és olly nagyon eröt vett, hogy már most még a' Frantzia nyelvet is ki akarják irtani onnét, és a' túlajdon Szerentsen nyelvel akarják feltserélni. Henrik Király abba helyhez teti ditsösségét, hogy a' Szeretsenek durvaságát palléroztatás által szelidítse, erköltseiket jobbitssa, öket polgári társaságos rendtartásra szoktassa, 's tudatlanságaikat, a' melly ö benne a' rabszolgaságnak ideje alatt tsaknem természetit tulajdonsággá vált vala, tanittatás által számkivetésbe küldje, ha egyszerre nem is, legalább lassanlassan. Azok az Európai tudósok, a' kik már most valóssággal az ifjúság' nevelésében foglalatoskodnak ezen szigeten, megegygyezőleg erőssítik, hogy nagy tanulásra való vágyódás és szorgalmatosság sejtődik - ki a' fekete nemzeti ifjúság között. — A' Catholica Religió az Országló vallás. — A' Hayti Literátúrának egy nevezetes cimerévé lett mostanság a' Henrik' Törvényes könyve (Code Henry); 7 kötetekben nyomtattatott a' Hayti Királyi nyomtató mihelyben. Halálös büntetés mondatik benne az árulásra, gyilkosságra, és kisherelésre (castratio) 's a' többi. Az aszszonyszeméllyek ellen való igazi megbántás vagy boszszúsággal való illetésre két akkora büntetés van határoztatva, mint arra, melly a' férjfiak ellen esik; a' szóval való boszszúsággal illetés pedig meg van forditva. — A' maga Státustanátsának jóvallására meghatározta a' Király, hogy a' maga országában találtató nemzeti jószágokat (mellyek tudnillik a' revolútzió előtt mind Frantziaországi gazdag lákosoknak tulajdonaik voltak) mind eladassa, hogy Hayti' ellenségeinek

a' régi állapot' visszatérése eránt való reménségeiket annál inkább kiolthassa.

Déli Amerika.

A' Times nevü újság Londonban, egy levelet adott-ki, mellyet Trinidad szigetéről vett, 's a' melynek irója úgy látszik oda czéloz annak közönségessé való tétetésével, hogy azon Anglus tiszteteknek, kapitálistáknak, kereskedőknek 's egyebeknek, kik most az Amerikai Insurgenseknek, kik között Szeretsen eredetü emberek is nagy számmal találtatnak, szemeiket felnyissa az eránt, hogy mitseda következése lehet még idővel az ö buzgóságoknak, mellyet most ezen Spanyol támadók' segítségével kimutatnak, az Anglus szigetre 's egyéb plántatartományokra nézve is, hol a' Szeretsenek nagy számmal találtatnak: —

„A' Veneczuelai insurgensek' dolga (ugymond) lassú lépésekkel halad előre. Minekutánna Augusturát elfoglaltak, azon dolgoznak, hogy St. Fernadó városának, 's várának elfoglalására eröt 's hadi készületeket gyüjthessenek össze, minthogy addig, míg ezt el nem foglalhatják, az Oronoko nagy vizén való kereskedést nem állíthatják lábra. Piar nevü Szeretsen Generálist agyon lövette az Országlószék' feje Bolívar, minekutánna kivilágosodott, hogy az Országlás ellen összeesküvést forralt. Gen. Marino hasonló bünnel vádoltatván, számkivetett.

„Azok az Anglus tisztetek, a' kik Margarita szigetén, az Arismendi, egy igen vad hasonlóképpen Szeretsen Generális vezérlése alatt szolgáltak, nagyon megsomorodtak a' Déli Amerikai Spanyol insurgenség' ügyére nézve. Ezekkel igen rútul bánt Generális Arismendi, mint Margaritai insurgens Kormányozó. Nem lévén egyebe, a' mit enniek adjon, tsak sós hallal 's holmi gyümöltsel tartotta öket, a' miért ezek zugo-

lódván, végezetre fogházba záratta őket, melyből ezek elszökvén, ide Trinidad szigetére eveztek által. Tsudálatosnak tétzhetett ezen Anglusoknak eleinten, mikor Amérikába megérkezvén ezen insurgenseknél szolgálatra léptek, az, hogy Szeretsen Oberster alatt 's Szeretsen pajtásokkal egygyütt kell szolgálniok; mint-hogy Bolivar, ámbár maga nem Szeretsen, de a' Piar megölettetése' alkalmatosságával még is már második versben kihirdettette a' Szeretseneknek a' fejér bőrű emberekkel való egyenlő jussait, és azt is, hogy minden tisztségekre egyformálag előmozdittatnak, egy szóval, hogy a' Venetzuelai emberek között az ő bőröknek színe miatt való külömb-ség egészszen eltöröltetve légyen. —

„Nékünk, így végzi szavait a' tudósító, úgy látszik, hogy az Anglus tiszteknek itt az insurgenseknél történt rosz fogadtatása, 's Bolívarnak ez a' minden féle színű emberek' egyenlőségét illető rendelése, elégséges indító okúl szolgálhatnak azoknak, kik szolgálatra ide készülnek, arra, hogy ne siessenek, és azon kereskedőknek, kik ezen tiszteknek ruházatra 's az idejövételre úti költséget adnak, arra, hogy fontolják-meg, mit-soda következése lehet még, elébb vagy később ezen külömböző színű emberek' özszeelegyedésének, a' Napnyúgoti Indiai Britannus plántatartományokra nézve, a' mellyek ezen insurgens tartományokhoz ily közel esnek. Ebben az özszeelegyedésben sok meszszelátó emberek egy olly rettenetes hazafiak között való háború tűzének elrejtett szikráját szemlélik, melly még a' jelenlévő hadakozásnál is kegyetlenebb lehet.“

Északi Amérika.

A' Washingtoni újságlevelekben ilyen tudósítás jött-ki Virginiából: —

„Hiteles kútfőből esett értésünkre, hogy az az időpont, melyben a' mi Sza-

bad Státusaink a' két Floridákba lábaikat szépszerént betehessék, még jó meszsze lenni látszik. A' Spanyolok' kívánságaik olyanok, hogy azoknak a' Szabad Státusok által lejendő betelyesítetéseket bajosan reménlhétjük. A' Floridáknak eladására ugyan hajlandóknak mutatják magokat, de olly feltételek alatt: *először*, hogy azon károkért, mellyeket mi az ő kereskedéseknek okoztunk, fizessünk 6 millió tallérokat, és pedig ezt oly feltételnek mondják lenni, *sine qua non*; *másodszor*, hogy ennekutánna a' Mississipi vize legyen Meksiko és a' Szabad Státusok között a' megváltozhatatlan közös határ, mellyen-túl a' Szabad Státusok a' magok birtokaikat napnyúgot felé telyességgel ne terjeszthessék. Ezen feltételeket a' mi Státusaink, itéletünk szerént], egyátaljánban el nem fogadhatják, noha, mint halljuk, arra reá állottak, hogy felét a' kívánt summának megfizetni készek lesznek. A' mi pedig Louisiának határát illeti, már a' lehetetlen, hogy a' Szabad Státusok Louisiának eddig volt határától tsak egy tenyérnyire is elálljanak, melly mind ez ideig a' Sabina vize volt.

* * *

A' Ney - Yorki újságlevelek tele vannak olyan hírekkel, mellyek ha igazak volnának, talám megtizedelve is beérnék vélek a' Déli Amériikai Insurgensek. Az egygyik Bétsi újság tsak annyit mond ezen hírekre, hogy ezeknek még nagyon szükséges a' megvalóságosulás, a' Beobachter pedig hosszasan mutogatja, hogy nagy része ezen híreknek több tekintetben nem is lehetséges. Minthogy 'hát ily nagyon kétségesítettnek, nem is érdemlik, hogy hosszasan ide iktassuk. Itt következnek summásan: —“

„Az Új - Grenadai Vice - Király kinyilatkoztatta, hogy az ő seregei, a' sok rendbéli szerentsétlenségek után úgy el-

gyengültek, hogy ő ezen tartománynak oltalmazására már nem alkalmas. —

„Fő vezér Morilló egy alatta lévő Generalist megfenyegett, hogy agyon löveti, azért, hogy 5000 emberekből álló sereggel 300 insurgensek előtt magát vissza vonta. — Az insurgensek Karthagénának ostromlásához készültek. — Utasok (ezek is mind a' Ney-Yorki újságlevelekben mondatnak), kik tsak most jöttek Panamából, azt beszéllik, hogy a' Chilibéli insurgensek Peruba kiszállván a' Buenos-Ayresieket oda várják, és ott vélek egygyesülvén, öszszetátólt erővel Lima ellen mennek, hogy Cusko magát, a' Limai Spanyoloknak nagy megrettenésekre, szabadnak lenni kihirdette, hogy az insurgenseknek hadi hájójik, minekutánna a' Limai és Guayakai kikötőhelyeket szorosán bezárták volna, már egész Panamáig folytatják kitsapásaikat, 's végezetre, hogy az insurgens zászlók hat hónapoknak lefolyta alatt, Amérikáának déli tsutsától Cap Horn-tól fogva, Veneczuelának északi tsutsáig fognak lobogni. — Már e' sok egy sütetbe. — Egyszerre sok hazugság, így szoll a' Bétsi Vándorló.

B e l g i u m.

Nagyon felindította itt az érzékenységeket egy törvényjavallás, mellyet a' Ministerek megerössítés végett Febr. 20-dikán, a' Vadászásbéli jusra nézve, a' törvényhozó kamara' elejébe terjesztettek. A' jóvallott törvény' tikkelyei summásan ezeket foglalták magokban: — A' vadászás az Országló Felség' jussa, a' mellyel az Uralkodónak engedelménélkül egy magános ember sem birhat. Azok, kik azon tartományokban, mellyek Belgiumot teszik, a' Frantziáknak ide lett bejövetele előtt vadászati jussal birják, most azt vissza kapják addig, míg a' Király el nem veszi, a' tulajdonos nem

vadászhat a' maga mezején vagy földjén, ha arra különös just nem szerez magának, vagy ott már más valaki azzal nem birt. Ha a' vadak pusztítást tesznek a' földjén, hívja-meg azt, a' ki ott vadászati jussal bír, hogy vegye elejét a' vad' pusztításának. Ha nem nyeri-meg kívánságát, ekkor a' vadászatra ügyelő tiszti karhoz tartozik folyamodni, a' melly 3—15 napi időt szabhat a' vadászati jussal bíró embernek. Ha ezen idő alatt sem vétetett eleje a' vadak' pusztításának, akkor megölheti őket a' tulajdonos. Vadászatra való just szerezhetnek magoknak a' jóvallott törvény szerént — 1)ször, minden Ritterek és kételkedésenkívül való nemesek, kiki a' maga Parochiájának határáig — 2)ször, mind azok, kik abban a' kerületben, a' hol vadászni akarnak, annyi jószágot birnak, hogy azért 150 forint adót fizetni tartoznak — 3)ször, minden tisztek, a' kik Kapitányságnál nagyobb rangal birnak. — A' kamara vissza vetette ezen törvényt, 50 voksokkal 25 ellen.

Német Ország.

Frankofurtumból ezeket jelentik a' Hamburgi újságlevelek: — A' Német Szövetségi Dietánál lévő Anglus Követ, ki egyszersmind azon territorialis tárgyakra nézve is, mellyek a' Bétsi Congressus' végzésein fundáltatnak, tellyes hatalommal felruházttatva van, Frankofurtum szabad városára nézve egy jelentést nyújtott-he a' Szövetségi gyűlés elejébe, melybe panasz találtaiik ezen város ellen, azért, hogy a' Congressusnak némelly határozásait nem töltötte-be, névszerént az ott lakó Izraélitákra nézve, kik a' magok kívánságaikat a' Szövetségi gyűlés' elejébe terjesztették. Minthogy hát ez a' tárgy már külömben is a' gyűlés' elejébe van adattatva, így annyival is inkább lehet reménleni, hogy az Anglus Követnek sürgetésére már most még ha-

marabb elő fog vétettetni 's meghatároz-
tatni. A' több Udvarok, az Oroszbiro-
dalom, Austria, 's Pruszsia, kik már
ezen dologban más alkalmatossággal, mint
Európai Hatalmasságok, szóllottak vala,
ez úttal az Anglus Követnek lépésében
még nem részesültek.

B é t s.

Császár és Király ő Felsége, Titkos
Tanácsos Stürmer úr ő Exc.ját, Sz.
István Királyi Rendje' közép keresztesét,
a' Török Udvarnál 16 esztendőktől fogva
volt Cs. K. Internuntius 's telyes hatal-
mú Ministert, tulajdon kérésére ezen hi-
vatalából vissza hivatni, 's helyébe, ed-
dig a' Würtembergi Kir. Udvarnál volt
rendkívül való Követet Gróf Lützow
Cs. Kir. Camerarius urat Konstantzina-
polyba rendelni, méltóztatott.

A' Würtembergi Udvarhoz eddig a'
Badeni Udvarnál volt rendkívül való Kö-
vet és tellyes hatalmú Minister Gróf
Trauttmansdorf Weinsberg József Cs.
K. Kamarás úr tétetett által, 's helyébe
a' Badeni Udvarhoz Báró Hruby úr
rendeltetett, mint rendkívül való Követ
és tellyes hatalmú Minister.

* * *

Az Alsó Austriai Országlószék két
Hierülő irást tétetett közönségessé, mel-
lyeknek summás foglalata ennyiben
áll: —

Az I-ső által a' Monarkhiának minden
pontjain megengedtetik, az 1788 - dik
esztendőbéli vámlaistromban meghatároz-
tatott vémfizetésnek letétele mellett a'
gabonának kivitettése. Ezen vámlais-
trom szerint kell fizetni: — a), minden
gabonáért és hüvelykes veteményért, egy
mérőtől $\frac{1}{2}$ — b), a' szép árpakásától,
egy mázsáért 3 — c), a' közönséges ár-
pakásától, egy mázsáért $1\frac{1}{2}$ — d), a'
darabos árpától, egy mázsáért $\frac{1}{2}$ —
e), a' kásától, egy mérőjért egy kraj-
tzárt — mindeniket Conventziós pénz-
ben.

A' II-dikban az Alsó Austriai Státus'
jóságai között némelyeknek közönséges
kótyavetye által lejendő eladattatása té-
tetik közönségessé. Az eladatandó jószá-
gok' száma most előrevalóképpen 28 - ra
telik, mellyek a' Bétsi Német újságok-
ban megneveztetve vagynak. Ezen jó-
szágok az ő Cs. K. Felsége Jan. 22 - di-
kén kiadott Pátensének határozása sze-
rént azért adattatnak - el, hogy a' Státus'
adósságainak eltörlésére fordittassanak.
A' nap, mellyen ezen jószágok között
egygyik vagy másik kótyavetyére kitéte-
tik, a' jószágoknak leírása, illendő betsű
szerént lejendő kikiáltatása, az árrának le-
fizetése' módja, 's az eladásnak egyéb
feltételei, mindenkor különös hirdetés
által előre közönségessé fognak tétettetni.

* * *

Az élelem' megoltsódására való te-
kintetből az Austriai régi Német tarto-
mányokban Aprilistől fogva 4 forintról 3 - ra
szállított - le egy postalóért egy magá-
nos stázióra való fizetés. — Egy pár lo-
vas postilionnak, borraivalót $1\frac{1}{2}$ forin-
tot, kenőre 24 krajtzárt kell, ugyan an-
nyi útra fizetni. — (Gallitziában még
most úgy hagyattak mind ezek, mint ed-
dig voltak).

Az időjárásról.

Még a' Februáriusi újságlevelekben
olvastuk vala, hogy egy gondos 's az
időjárásra szorgalmasan figyelmező
öreg, az ezen tavaszi és nyári időjárás-
ról, Februáriustól fogva Juliúsig, ek-
képpen jövendölt: — „Februáriusnak
eleje lágy, a' közepe tsípös hideg, a' vé-
ge nedves lesz. Mártziusban komor
hideg szelek járnak, mellyek néha még
havas zivatarral is fognak szolgálni. De
annál kedvesebb napokkal fog Aprilis be-
köszönteni, a' melly kellemetes napokat
az egész hónap alatt csak kevés kedvetle-
nek fogják megzavarni. Május, kezdeté-
től fogva végéig szép lesz; kedves és
termékenyítő essők fogják gyakran meg-

áztatni a' mezőket és vetéseket. Juniusban többszöri menydörgéseket fogunk hallani, de ezek semmit nem ártanak a' termékenységnek. Julius' eleje nagy hévséggel fog beköszönteni, de néhányszori nehéz idő után ez a' hónap is végig legkivánatosabb napokkal szolgál, 's leggazdagabb aratás fogja a' mezeimunkásoknak fáradozásait megjutalmaztatni."

A' Budai tsillagvizsgáló toronynál lévő Segéd Kmeth úr' aláírása alatt a' Pesti hazai levelekben Februáriusról kijött időjárás-jegyzés szerint, ott, azon hónap alatt egymás után 8 napokig nem látszott az égen legkissebb felleg, 's kemény szél se volt. Kevés felhő 9 napokon lehetett látni; essözött öt, havazott három nap. A' hónap' elején 's végén dél és nyugot közti északra hajló szél uralkodott; a' közepe tsendes volt.

Mi Austriaiak azt mondhatjuk, hogy az elől említett időpróféta itt meglehetősen eltalálta Februáriust, 's Mártziust, legalább addig, a' mikor ezt írjuk, még jobban: nagy hidegeink nintsének, komor szelek fűtyörésznek, havas zivataraink is többször voltak.

Bavariában Augsburgi Prof. Juch úr is adott ki egy nagy tapasztalású tsillagvizsgálónak jegyzései szerint a' Norimbergai újságban, a' feljebb mondottaknál még sokkal meghatározottabb időjárás-jövendölést, a' folyó Mártzius' 21-dikén kezdvén ezen egész esztendőre: — „Ezen esztendő eránt, úgy mond, igen jó reménységgel lehetünk. Mártziusban, 21-diktől fogva egész végig meleg idő lesz; estvéként és éjjelenként essözni fog, kivált, 27, 28 és 29-dikben. — Aprilisnek első 22 napjai szép és meleg tavaszi napok; 22-től fogva 30-dikig essős, de ezek is meleg és plántatápláló napok lesznek. — Május essővel kezd; 5-diktől fogva 7-dikig híves, de nem fagyaló hideg éjtzakák lesznek; dér tsak a' hegyeken lesz. Erre szép idő kö-

vetkezik, a' melly 8-diktől fogva 25-dikig tart; ezt essős meleg napok követik; 27-dikben nagy égi haború lesz. Német Országok déli részein, 's arra heves napok 's meleg éjjelek következnek 's tartanak Junius' 3-dikáig. Azután az egész hónap alatt meleg napok menydörgő estvék 's essözö éjjelek járnak. A' szőlőfák akadály nélkül folytatják virágzásukat, 's előre jó termést ígérnek. A' vetések szépen fogják mutatni magokat; jégesső ritkán, de ekkor is inkább tsak a' hegyeken lesz; a' nyári napok folyvást tartanak. — Juliusban a' hévség nevedik, még éjjel is rekkenő; 15-dikben zivataros esső; az essözés 19-dikig tart, erre ismét nagy hévség következik; minden féle gabona telyes kalászokkal siet a' sarló alá, melly már 30-dikban egészen száraz szemekkel takarittatik a' szérüre, vagy tsürbe. Tönköly (tenkely; kétségkívül a' mit Erdélyben alakornak neveznek) sok lesz; árpa annyi, mint 1811-ben volt. — Az Augustus heves, mint Julius vala. A' krumpli gazdag terméssel bíztat. Augustus' végén már *Württemberg* is lángolnak a' szőlőszemek. Bor nem tsak sok lesz, de igen jó is, noha az üstökös tsillagnak ezen esztendőben a' mi földünkhöz semmi befolyása nem lesz. — Septemberben nagy meleg és szárazság uralkodik egész 22-dikig. Gyümölcs bőséggel lesz kivált szilva. — Oktober' kezdete essős 's az éjjelek hívesek lesznek. A' Württembergi vidéken nagyon sok bor, de az arra még is meglehetősen lesz, mert az ideji mustal jóságára nézve özsze se lehet az 1811-béit hasonlítani. Lentse, borsó, paszuly, 's minden egyéb hüvelykes vetemény, bámulásig sok és jó fővő lesz, 's azért hogy lesz megglehetősen árron fog elkelni. Minden elég lesz. Mindennek betakarítására jó idő lesz." — Így hát tsakugyan érnénk már egyszer egy jó esztendőt mi is!

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Magyar újságlevelekben ezeket olvassuk: —

Debreczen szabad Királyi városa, a maga szabadságának százados innepét össze kaptsolta azon örvendetes innepléssel mellyet egész hazánkban Febr. 12-én a' hív Magyar szív köz örömmel tartott. A városnak Ns. Tanácsa, 's a' Reformatum Collegium semmit el nem mulatoit ezen napnak diszesítésére. Nevezetesen pedig Fő Tisztelendő Molnár József Nagy Váradi Kanonok, Fő Dékán, és a' Városnak P e b a n u s s a a' nagy Mise alatt örömlövéseket tevő Duka Regimentbeli katonaságnak, Felséges Urunk' születése napjának örvendeztetésére 100 forintot ajánlódékozott.

Nagy Szombathban Mártzius' 4-dikén Fő Tisztelendő Kramer Ferencz Esztergomi Kanonok úr, a' ki sok esztendőig a' Magyar Királyi Universitásban és a' Pozsonyi Közönséges Seminariumban Professorságot viselt, és tudós munkái által is elhíresedett, betses életét elvégezte.

A' Magyar Kir. Helytartó Tanácsnak fő rendeléséből a' Kassai Kir. Akademiában meghalt Tudós Kósa György úrnak helyébe választandó Professor végett, a' Magyar különös Polgári, és Büntető Törvényből, Pesten az Universitásnál c. f. Junius 8-dikán Concursus fog tartatni, a' melly Tanítószékkel esztendőnként 500 forintokból álló systematikai fizetés van összekötve.

* * *

A' Pozsonyi Német újságban példás eltökéllettségét olvassuk egy Ungvá-

ron lakott, de mint mondta Homonnai születésü tsizmadiának, ki is Némethyben két ökröt ellopván, Sz. Mihályon N. Zemplény Vármegyében behajtja a' nagy fogadóhoz — enniek vettelt, az alatt izen az oda való mézárósnak, hogy nem veszen-é vágómarhát — e' megjelenik, alkura botsátkoznak, de az alatt, a' meglöpött gazda is belépik — kinek látására a' tsizmadiát tsak a' menkö hogy meg nem üti — emberek szaladnak össze — a' tolvajt megfogják — útnak indítják, hogy bíró elejébe vigyék — de ő, mikor a' Laboreza hidján által vinnék, a' vízbe ugrik, 's oda fullad.

Meghívó - Híradás.

Mélt. Gróf Festetics Imre ő Nagyságának Vas Vármegyében Kőszegtől is Szombathelytől is egy óra távolságra fekvő P a t t y nevü Urodalmában a' Gazdasági Hivatal ezennel közönségesse teszi, hogy a' gyapjufinumítás kedvellőjinek társasága a' jövő Majusnak 14-dikén reggeli 9 órakor fogja a' gyapju' megnézését, és eladását elkezdeni. Ezen Urodalomnak birtokossa különös szerentséjének fogja tartani, ha ezt a' mezei gazdasági innepet a' gyapju' finumításának mennék több barátjai jelenlétekkel megtisztelik. Kérettetnek egyszersmind a' tzelhoz képest mindenek, hogy tulajdon neveléssekből, vagy másféle eladni szántt barmaikból is, küldjenek ide. A' tulajdonos urak, egész barátsággal, gyapjas barmaikkal egyetemben a' lehető megelegetésig fognak fogadtatni.

Kiadta a' Gazdasági Hivatal P a t t y o n.

322 forint huszas penzért, adtak Váltó czédulában: —

Mártz. 17-dikén 269 $\frac{1}{8}$ — 18-dikán 264 — forintot.

* * *

Jövd' keddre a' husvétii kettős innepek miatt nem készíthetünk újságot.